

FFT-cannabis

Nationell kongress

Knivsta 22 september 2017

Pirkko Uusitalo

Gunilla Anderson

www.stiftelsenfftsverige.se

FFT accommodation

- I samarbete med FFTIc. USA, Jim Alexander och Mike Robbins, har utformningen av "FFT cannabis" beskrivits som ett arbetssätt inom ramen för FFT, s k FFT accommodation.
- I tillägg till FFT manualen håller vi på att utarbeta en arbetsbok riktad till behandlare.
- Utbildning och verkstäder kommer att ges utifrån intresse.
- Vi hoppas få möjlighet att utveckla och sprida arbetssättet samt utvärdera det kommande arbetet.

Om bakgrunden till FFT cannabis

- Metoderna, FFT och HAP, gav inte enskilt önskat resultat.
- Haschavvänjningsprogrammet, HAP har använts individuellt under lång tid på Ungdomscentrum.
- Systemteoretiskt förhållningssätt, familjen en del av bekymret och en del i förändringsarbete genom FFT
- Behandlares behov/önskan att kunna använda HAP interventioner i FFT behandling med ungdomar som röker cannabis
- Hösten 2008 började utvecklingsarbetet....

**Metodstödjare
och rådgivare**

Kjell Hansson,
Professor emeritus
Lunds universitet

Holly Barrett Waldron
PhD, Senior Scientist
Oregon Research Institute
Eugene, OR

Thomas Lundqvist
Leg. Psykolog och docent
Lunds universitet

Marianne Cederblad,
barnpsykiatriker,
professor emerita,
Lunds universitet

Sammanställt en översikt av forskningsstudier för behandling vid barn och ungas missbruk som blev klar augusti 2017. Forskningsfynden visar på bättre utfall när närstående inkluderas i behandlingen.

Marianne är fortsatt involverad i arbetet med FFT-Cannabis och sitter med i paneldiskussionen idag.

FFT-cannabis = FFT Accomodation

FFT + delar av HAP (Haschavänjningsprogrammet)

- I FFT:s faser inkluderas HAP-delar; information och samtal om cannabis, missbruk och skadeverkningar samt återfallsprevention.
- Drogkontroll via urinprover (tre månader, 2-4 prov/mån) Vanliga skattningar + Audit och Dudit.
- HAP-inslagen ligger inte statistiskt i någon speciell fas utan vävs in utifrån behandlarens bedömning.

När är det motiverat med behandling med FFT- cannabis?

Missbruk + relationsförsvärande beteenden i familj

Lögner

Skuld och skam

Hemligheter

Kritik och klander

Ilska

Svårighet med närhet och distans

i alla stadier av cannabismissbruk

- Testat cannabis enstaka gånger
- Introducerad till cannabismissbruk
- Pågående cannabismissbruk
- Motiverad till att sluta missbruka

Aktualisering

- Föräldrar söker själva vid oro om eller vid identifierad missbruk. Vi gör en kartläggning och om FFT- cannabis bedöms som lämplig insats hjälper vi familjen med ansökan om bistånd hos Socialtjänsten.
- Via biståndsbeslut från Socialtjänsten vid identifierat missbruk

Begränsningar

FFT-Cannabis lämpar sig inte för:

- Familjer där det finns betydande kognitiva svårigheter
- Familjer där det finns ett tolkbehov
- När ungdomen vägrar och föräldrar inte förmår hen att lämna prover för drogkontroll

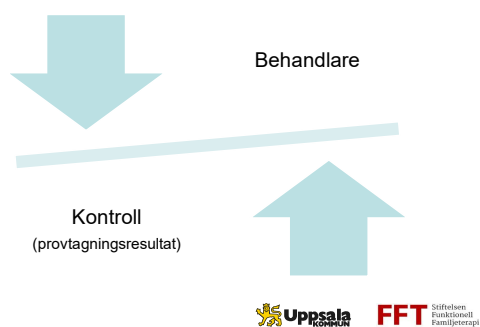
Första samtalet med familjen

Behandlarens uppgift är att identifiera:

- ungdomens motivation till att upphöra med missbruk
- föräldrarnas oro (adekvat och tydlig föräldraoro är viktig)
- ungdomens språkbruk och beskrivningar av upplevelser (avancerat språkbruk tyder ofta på mer omfattande missbruk)
- familjemedlemmarnas vilja och benägenhet att komma till behandlingen och delta aktivt

Integrering av behandlar- och kontrollfunktionen

Vanliga motstånd, hinder i behandlingen

- Föräldrarnas oro är inte adekvat eller tillräckligt hög (fokus på att göra föräldrar adekvat oroliga)
- Ungdomen är påverkad (familjesamtal genomförs ändå i de flesta fall)
- Familjehemligheter och dolda agendor
- Ungdomen är inne i ett så allvarligt beroende att öppenvårdsinsatser inte är tillräckligt

Vinster med FFT-cannabis för familjen

- Systemiskt tänkande, familjen en del av bekymret och även en del av lösningen
- Kunskap om cannabis och beroende vävs in i arbetet med familjen och ger en självklar gemensam grund för behandlingsarbetet
- Starkt motivationshöjande för ungdomen att avstå från droger när hela familjen blir delaktig
- Samsyn i familjen kring risk- och skyddsfaktorer
- Hela familjen blir en del i vidmakthållandeplanen

Vinster för behandlare / verksamheten

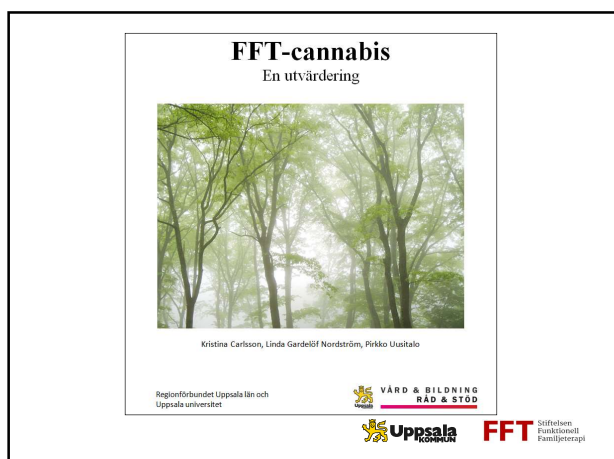
- FFT:s faser är trygg utgångspunkt i förändringsarbetet
- Färre avbrutna behandlingar och avbokade besök
- "Kapten på skutan" – tar helhetsansvaret och därmed roligare och mer utmanande möten
- HAP-interventioner fungerar som "dörröppnare"
- Kan ta emot fler familjer = Bättre effektivitet = Billigare

Utvecklingsområden

- Vi behöver fler som kan jobba med metoden
- Fördjupade kunskaper i familjebehandling och beroendelära, samt färdigheter i att väva ihop FFT med HAP
- Behov av systematisk utvärdering, fortsätta samla data via Journal Digital men även göra kvalitativa utvärderingar
- Mera tid till att arbeta och utveckla FFT-Cannabis
- Fortsatt handledning

Syftet med utvärderingen

Titta på resultat från för- och eftermätning för att se om ungdomar blir drogfria och om familjerna fungerar bättre avseende ökad funktionell kommunikation (FOF) inom familjen.

Titta på ungdomars oro (YSR) för sig själva förändras och om föräldrars oro (CBCL) för sina barn förändras.

Utvärderingsperiod april 2009 – 2013, 43 familjer: 11 flickor, 32 pojkar. 27 fullföljt, 16 avbrutit.

Resultat

- 27 familjer med för och eftermätning på YSR, CBCL och FoF
- 20 pojkar och 7 flickor
- Ålder 14 - 19 år. De flesta, 37%, 17 år
- Behandlingstid genomsnittligt 6,4 månader

Drogfrihet

25 ungdomar har lämnat urinprover under behandlingstiden

- 15 lämnade negativa prover under behandlingen och även fyra veckor efter avslutad behandling
- 6 lämnade minst ett positivt prov under behandlingen
- 3 ungdomar lämnade minst ett positivt prov fyra veckor efter avslutad behandling

YSR och CBCL, resultat

	Normal grupp	Förmätning medelvärde	Eftermätning medelvärde	Signifikans
YSR,	38,4	58,79	40,63	0,000
CBCL, mammor	14,1	40,41	22,30	0,000
CBCL, pappor	14,1	28,42	16,05	0,000

Frågor om familjemedlemmar, FoF

FoF: upplevd kritik, upplevd emotionell involvering, kritik och klander, emotionell överinvolvering.

Det som var största förändringen var mammornas minskade oro (=emotionell överinvolvering) om sina ungdomar samt minskad kritik och klander från föräldrar till sina ungdomar.

Utvärderingsrapporten finns på www.radostod.uppsala.se sök efter Utvärdering av FFT-cannabis

Vill du veta mer:

Gunilla Anderson, socionom, leg. psykoterapeut,
handledare och lärare i psykoterapi
Tel 070-355 58 31
gunilla.anderson@stiftelsenfftsverige.se

Pirkko Uusitalo, socionom, cert FFT terapeut
pirkko.uusitalo@uppsala.se Tel 018-7271547